

OB dnevu JVL in protizračne obrambe

Stražarji neba

V maju, mesecu mladosti, praznujemo tudi rojstni dan našega vojnega letalstva in protizračne obrambe. Izteka se torej petintrideset let, odkar sta se na letališču Urije pri Prijedoru spustila letalca Franjo Kluz in Rudi Čajevec in kmalu zatem opravila svojo prvo bojno partizansko nalogo.

To so bili začetki našega vojnega letalstva, ki je na svoji bojni poti poželo vrsto uspehov. Samo v zaključnih operacijah so letalci narodnoosvobodilne vojske uničili 579 sovražnih topov, 58 tankov, 2.210 različnih motornih vozil, 72 lokomotiv, 135 sovražnikovih skladišč, 841 vagonov ter povzročili 650 požarov na sovražnikovih vojaških objektih.

Bojna pot našega vojnega letalstva, čeprav nevarna in težavna, je vseeno zmagovalna. Danes, ob nenehnih naporih delovnega človeka — naših konstruktorjev in znanstvenikov — so naše oborožene sile dobile nova krila. Naše vojno letalstvo razpolaga z vsem, kar potrebujemo za varnost in nedotakljivost našega modrega in svobodnega neba. Razpolaga predvsem z mladimi, pogumnimi in idejno oboroženimi ljudmi, ki so zanesljivi stražarji našega zračnega prostora. O tem smo se prepričali na številnih vajah, ki so jih letalske enote izvajale samostojno ali pa skupaj s kopensko vojsko. Naši letalci so podpirali kopensko vojsko in ji povsem uspešno utirali pot do namišljenega sovražnika. In na teh številnih vajah, ki so bile povsem podobne resnični in sodobni vojni, so dokazali, da so, kljub še tako zahtevnim in zapletenim nalogam, kos vsem bojnim nalogam. Hitro, prikrito in nepričakovano so se pojavljali v ta ali oni rajon in so uspevali odkriti in zadeti vse cilje v bojni razporeditvi »sovražnika«.

Čuvarjem našega neba se bomo ob njihovem prazniku, 21. maju, oddolžili, če poudarimo še to, da so fantje v modrih uniformah pripadniki trdnega in enotnega kolektiva, ki nadaljuje in neguje izročila znanih partizanskih letalcev. Naše nebo je danes v rokah mladih ljudi, ki se dobro zavedajo vseh nalog, ki jim jih zastavlja naša samoupravna in socialistična skupnost. Zato iskrene čestitke stražarjem neba ob njihovem in našem prazniku!

Jaka Brankovič

OBISK NA DOMU

Pogovor z
Albinom Baznikom-Binetom

'Gromovnik' iz Šiške

16. junija 1941 je 21 mladih Ljubljancev priseglo: »Take Jugoslavije nikoli več!« Pod vodstvom OF in KPJ so odšli vsak svoji usodi nasproti, vendar z istim ciljem. Domov so se po štirih letih vrnili le štirje. Eden izmed četverice je bil Albin Blaznik-Bine.

● Njegova pot je bila pot ilegalca, zapornika, obsojenca rimskih prinašalcev »kulture«, borca — prekomorca, borca 13. proletarske brigade »Rade Končar«, vezista na Sremski fronti in v glavnem štabu aviacije. Pri Drvarju, v pekle VII. ofenzive, je bil težko ranjen. Ozdravel je.

● Marca 1946 se je demobiliziral. Toda, teh nekaj lepih stavkov nikakor ne more predstaviti mladega človeka, ki je s tisoč in tisoč drugimi dobesedno spreminjal svet. Iz tega ni mogoče razbrati do krvi oguljenih ramen nosača ranjencev, silovitih in drznih jurišev, brezmejnega tovarštva...

● »V neki hajki sem zagledal visokega Švaba z velikimi čevlji. Ta, dragi moj, ta je pripadal samo meni. Celó zimo sem bil skoraj bos...«

● Albin Baznik-Bine nosi namreč čevlje številka 46, pa tudi sicer je videti kot hrast. Dobil je tiste čevlje...

● Zdajle, ko sediva v udobnih naslanjačih in mu sive oči plamtijo, je zagret. Močna oglata brada in široka ramena mu trmasto drhtijo. Zlata zoba poblisneta skozi ustnice, globoke čelne brazde postanejo še globlje:

● »Držim se tistega, kar rečem. Strog sem do sebe in tak sem do drugih. Kot predsednik komunalne komisije sem vložil mnogo truda v ureditev komunalij in okolice naše krajevne skupnosti. Iskanje potrebnih dovoljenj, soglasij in sredstev me je stalo najbrž kakšno leto življenja, vendar imamo danes v krajevni skupnosti Litostroj precej dobro urejeno...«

● Funkcij mu ne manjka: sekretar aktiva Zveze komunistov v Gorazdovi ulici, odbornik v združenju vojaških vojnih invalidov, predsednik hišnega sveta in morda še kaj. Nedavno je dobil visoko odlikovanje — red dela z zlatimi žarki:

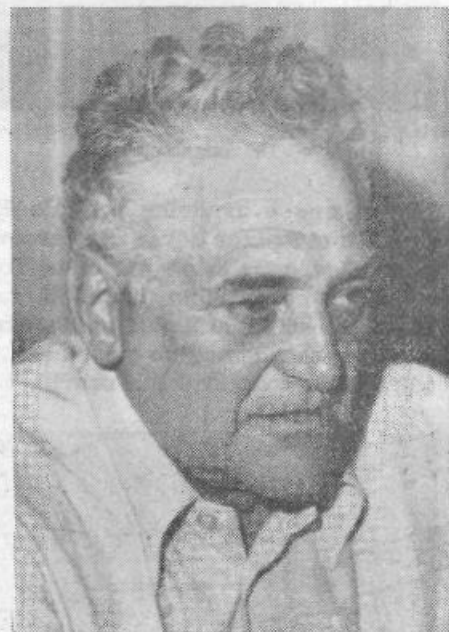
● »Ne vem natančno, zakaj se dobivajo odlikovanja. Morda za preteklost, morda za sedanje delo. Samo, ceniti moramo našo družbo. Že otroci v tej družbi morajo rasti z revolucijo, začeni od vrtca, osnovne šole, gimnazije... Z našo srčnostjo mora ta duh preiti v mlado generacijo. Vzdušje, ki nas je oplajalo nekoč, se ne da kar tako opisati. In časi so se tudi spremenili. Žal ni več tiste medsebojne zaupljivosti, a bomo morali nujno zopet najti in poiskati pot do takega duha.«

● Živo ga zanimajo današnji problemi. Meni, da bi knjigo Edvarda Kardelja moral dobro preštudirati vsakdo. Dobro, ne površno! Ceni tudi dela pokojnega Borisa Kidriča. In sploh je ves v knjigah:

● »Ni iz trte zvita tista, da je knjiga človeku dobra prijateljica. Samo drage so, drage...«

● Soproga Tončka se je brž navihano posmejala:

● »Veste, ko je dobil vojaško odpravnino in prispel iz Beograda domov z dvema kovčkoma knjig, sem takoj posumila, da je suh kot poper. In res je bil...«

● Zdaj je Albin Baznik-Bine že upokojen. Bil je marsikaj, tudi direktor podjetja Tuba:

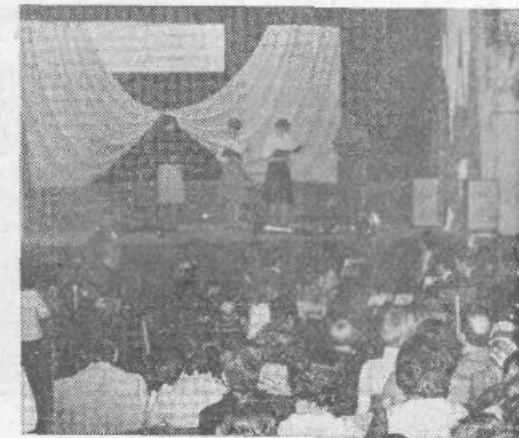
● »Glejte, takrat mi je bilo težko. Menim, da sem imel prav in ko sem odšel od tam, sem bil 22 mesecev brezposeln. V svoji domovini nisem imel dela... Najlepše? Kdaj je bilo najlepše? To pa takrat, ko je bila domovina osvobodjena in smo jo začeli obnavljati, graditi...«

● Dlake na jeziku pa Albin Baznik-Bine nima in kimanje mu nikakor ne gre. Zdi se mi kot stari slovanski Svarun, gromovnik. Pošten in siten gromovnik tistega kova, ki pravi: boljša prva zamera kot zadnja. In:

● »Stvari morajo biti jasne! Na vsako vprašanje — odgovor...!«

Bogomir Šefić
Foto: Jaka Bregar

PROSLAVA V VODICAH

V počastitev praznika dela so v Vodicach 28. aprila pripravili priložnostno proslavo, na kateri so nastopili pevci zbora Jakob Aljaž in zbora osnovne šole Vodice ter recitatorji iz šole Vodice in OO ZSMS Vodice in Skaručna. (Foto: F. Kmetič)